

Głos polskiego biznesu

**w ramach Konferencji
o przyszłości Europy (COFE)**

—
wyniki ankiety Lewiatana

Konfederacja Lewiatan obchodzi w tym roku 20-lecie działalności w stolicy Unii Europejskiej. Dwadzieścia lat temu otworzyliśmy biuro w Brukseli oraz zostaliśmy członkiem BusinessEurope, europejskiej federacji pracodawców. Ta rocznica skłania nas do podsumowań dotychczasowej działalności oraz spojrzenia w przyszłość i refleksji nad naszą rolą w Europie.

Przez dwadzieścia lat obecności w Brukseli, Lewiatan wyrobił sobie solidną markę. Jesteśmy uważnie słuchani, zarówno w BusinessEurope, jak i przez przedstawicieli unijnych instytucji. Jesteśmy organizacją proeuropejską, która postrzega członkostwo Polski w UE, jako konieczne dla modernizacji polskiej gospodarki i rozwoju kraju. Jesteśmy częścią europejskiej wspólnoty wartości, która jak podkreśliła Przewodnicząca von der Leyen, stanowi duszę Europy.

Jesteśmy organizacją, która zabiera głos w sprawach ważnych dla biznesu, zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym. Dlatego nie może nas zabraknąć w toczącej się debacie o przyszłości Europy.

Konferencja nt. przyszłości Europy (COFE), rozpoczęta 9 maja br., jest wspólną inicjatywą Komisji Europejskiej, Rady UE oraz Parlamentu Europejskiego. Na podstawie przygotowanych w jej trakcie rekomendacji, państwa członkowskie uzgodnią dalsze działania, w tym możliwość wprowadzenia zmian traktatowych oraz przeprowadzenia dalekosiężnych reform w funkcjonowaniu UE.

To ważny moment dla Unii i Europejczyków, aby zrozumieć, jak najpoważniejsze kryzysy ostatnich lat, m. in. finansowy, migracyjny, Brexit oraz pandemia COVID-19, wpłynęły na Wspólnotę i jaką lekcję powinniśmy wyciągnąć z nich na przyszłość. Warto zauważyć, jak istotne zmiany już nastąpiły. Państwa członkowskie zgodziły się na uwspólnotowanie długu, aby pozyskać środki na Fundusz Odbudowy, jak również stopniowo poszerzane są kompetencje UE w zakresie polityki zdrowotnej.

W toczącej się dyskusji o przyszłości Europy nie może zabraknąć głosu biznesu. Przekazujemy na Państwa ręce wyniki ankiety, w której wzięły udział firmy członkowskie, związki branżowe i regionalne Konfederacji Lewiatan.

Zapytaliśmy o kierunki rozwoju unijnych polityk w najważniejszych obszarach: zielonej i cyfrowej transformacji, spraw społecznych, zdrowia publicznego, jednolitego rynku UE, innowacji, jak również przyszłości Wspólnoty w zakresie zmian instytucjonalnych oraz potrzeby zaangażowania polskich firm w sprawy europejskie.

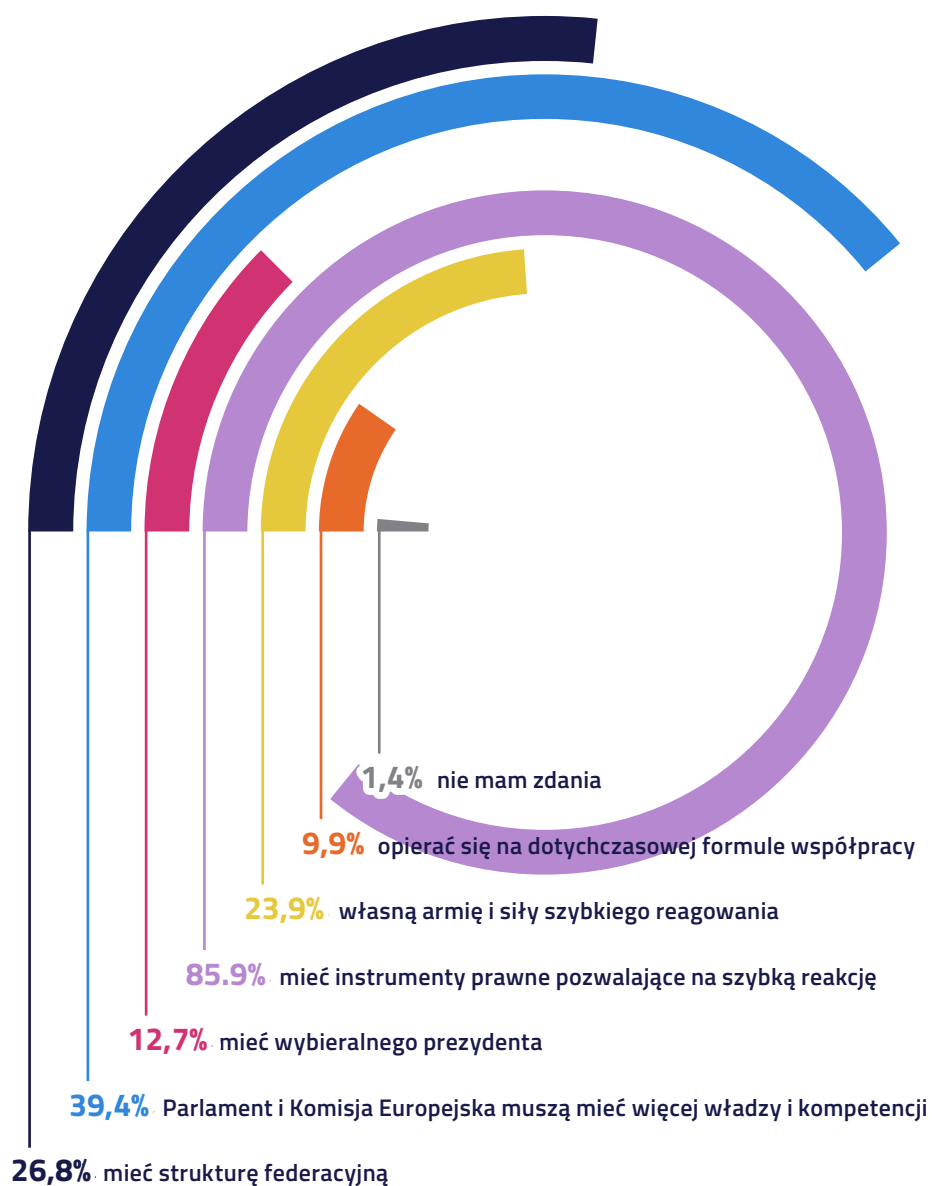
#TheFutureIsYours #LewiatanEU #LewiatanEurope

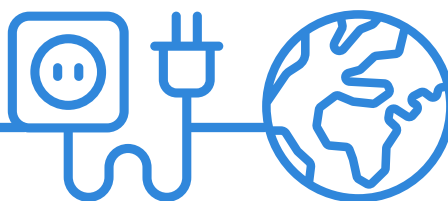
Kinga Grafa

Dyrektorka Biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli,
Stała Przedstawicielka przy BusinessEurope

Jeśli Unia Europejska ma być silniejsza i szybciej reagować na wyzwania, kryzysy, lepiej konkurować i równoważyć interesy globalne i mieć na nie istotny wpływ, Unia powinna:

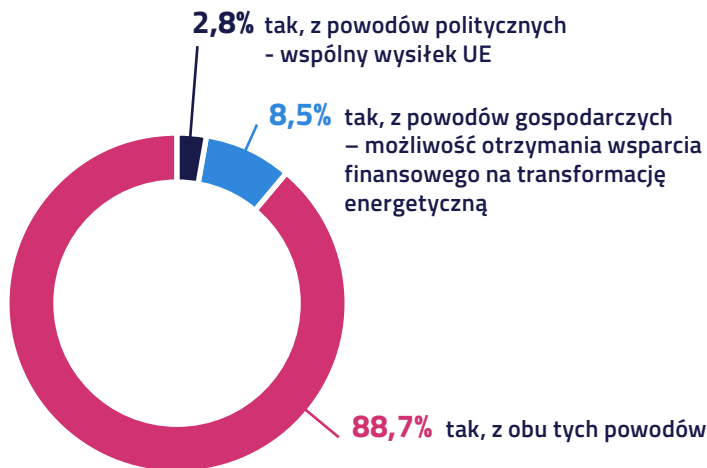

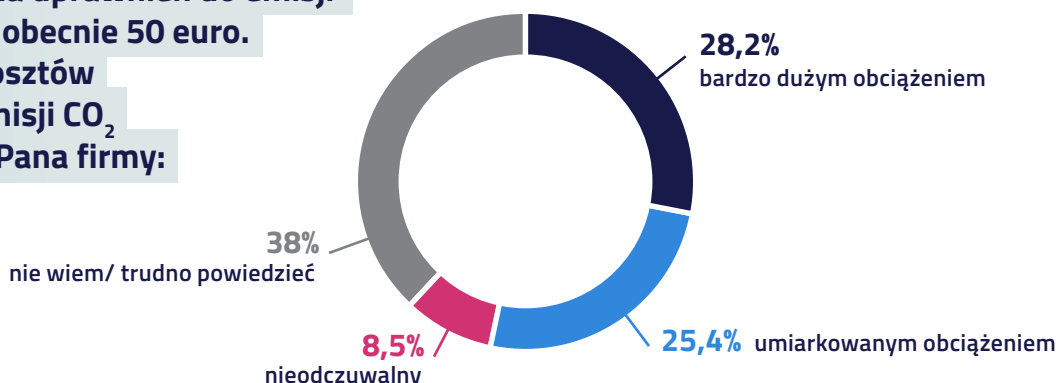
Mocne tak dla neutralności klimatycznej

Polska powinna jak najszybciej przyjąć cel redukcyjny emisji gazów cieplarnianych 55% do 2030 roku:

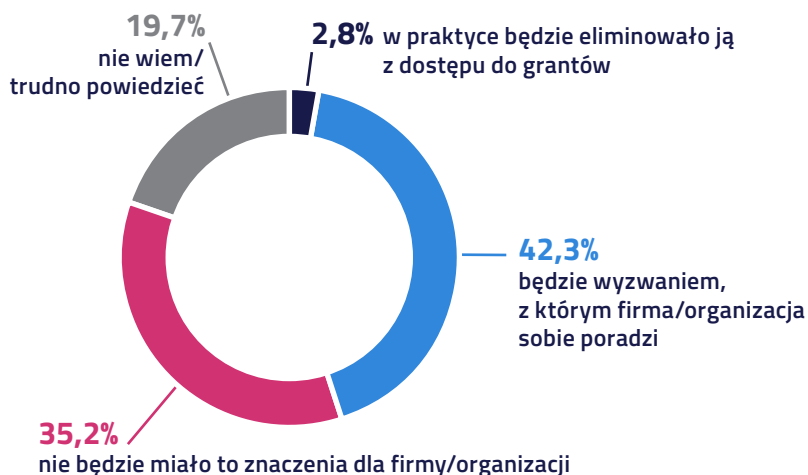
0% Polska nie powinna przyjmować celu redukcyjnego, bo jest on niekorzystny dla polskiej gospodarki

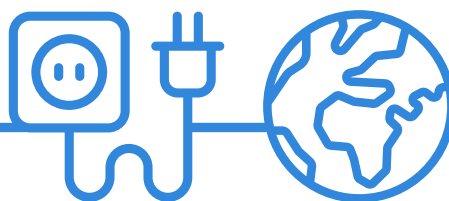

Jednostkowa cena uprawnień do emisji tony CO₂ wynosi obecnie 50 euro. Dalszy wzrost kosztów uprawnień do emisji CO₂ będzie dla Pani/Pana firmy:

UE pracuje nad tzw. zieloną taksonomią. Dokument zakłada ograniczenie dostępu do publicznego finansowania dla inwestycji, które mogą mieć negatywny wpływ na środowisko. Jaki będzie miało to wpływ na Państwa firmę/organizację:

KOMENTARZ

Polska powinna jak najszybciej przyjąć cel redukcyjny emisji gazów cieplarnianych odpowiadający celowi UE o co najmniej 55% do 2030 roku. Większość respondentów odpowiedziało, iż cel ten powinien być przyjęty zarówno z powodów politycznych (wspólny wysiłek UE), jak i z powodów gospodarczych (możliwość otrzymania wsparcia finansowego na transformację energetyczną).

W stanowisku Konfederacji Lewiatan do pakietu reform legislacyjnych tj. Gotowi na 55 (ang. Fit for 55)¹, Przedsiębiorcy podzielają dążenie, by realizując ambitne cele polityki klimatycznej zapewnić sprawiedliwą, ekologiczną i dostatnią przyszłość. Przebudowa społeczno-gospodarcza w kierunku neutralności klimatycznej to wspólne europejskie zadanie.

Dla polskich przedsiębiorców ważne jest, aby w przypadku polityki klimatycznej zwiększanie ambicji z nią związanych odbywało się przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności polskiego i unijnego przemysłu. Zaproponowany pakiet Fit for 55 to ogromna reforma, która wpłynie na sektor przedsiębiorców, w tym na dostawców energii, przemysł ciężki, twórców technologii i produktów, producentów dóbr konsumpcyjnych i usług. Firmy w Polsce są gotowe do podjęcia tego wyzwania w drodze do neutralności klimatycznej przy budowie swojej konkurencyjności, zapewnieniu miejsc pracy i ochrony przed ucieczką emisji poza UE.

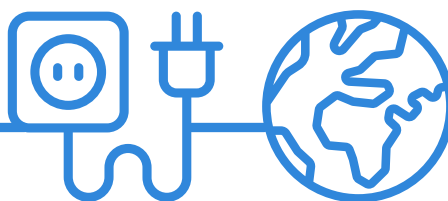
Naszym zdaniem pakiet Fit for 55 znacząco przyspiesza proces dekarbonizacji i transformacji energetycznej, dlatego kluczowe są decyzje strategiczne w Polsce dot. kierunku i harmonogramu transformacji. Aby transformacja ta stała się faktem, konieczne jest zapewnienie stabilnej i długoterminowej ścieżki zmian oraz środków finansowych do jej przeprowadzenia. Istotne w tym zakresie wydają się środki z Polityki Spójności 2021–2027, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji, nowego Społecznego Funduszu Klimatycznego i innych.

Dlatego niezbędna jest w Polsce pogłębiona debata na temat szczegółowych rozwiązań pakietu Fit for 55 z udziałem przedstawicieli wszystkich grup tj. sektora rządowego i samorządowego, środowiska naukowego, biznesowego i pozarządowego oraz społeczeństwa. Ważną rolę w tej dyskusji powinny odegrać organizacje przedsiębiorców, w szczególności przedsiębiorców prywatnych.

W ramach Konfederacji Lewiatan będziemy rozwijać działalność *Rady ds. Zielonej Transformacji*, *Rady Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ)* oraz *Rady Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)* i informować naszych członków o wyzwaniach, kosztach i korzyściach dla sektora prywatnego wynikających z Europejskiego Zielonego Ładu oraz obecnego pakietu Fit for 55, który jest jego elementem. Będziemy także blisko współpracować z innymi federacjami zrzeszonymi w BusinessEurope i wymieniać się dobrymi praktykami.

¹ http://konfederacjalewiatan.pl/aktualnosci/2021/1/pakiet_fit_for_55_szansa_i_wyzwaniem_dla_polskich_przedsiębiorstw

Mocne tak dla neutralności klimatycznej

Do największych szans związanych z Pakietem Fit for 55 zaliczyć można:

- Wzrost zainteresowania rozwiązaniami w celu poprawy efektywności energetycznej i produkcji energii w oparciu o źródła odnawialne.
- Rozwój cyfryzacji tj. potrzeby zbierania danych dot. emisji i postępów w redukcji śladu węglowego.
- Rozwój nowych technologii, które umożliwiają redukcje emisji gazów cieplarnianych i ograniczanie energochłonności procesów przemysłowych i innych np. rozwiązania wodorowe możliwe do wykorzystania w przemyśle. Kluczowe w tym zakresie byłoby stworzenie przez polski rząd kompleksowej strategii transformacji polskiego przemysłu zgodnie z wymaganiami pakietu Fit for 55.
- Rozwój firm produkcyjnych, handlowych i usługowych działających w tych obszarach rynku.
- Przyspieszenie procesu transformacji systemu dystrybucji energii elektrycznej w celu poprawy parametrów przesyłanej energii, ograniczenie strat w sieciach dystrybucyjnych oraz zwiększenie pewności dostaw energii.

Elektryfikacja przemysłu będzie kluczem do jego dekarbonizacji. Mamy nadzieję, że pakiet Fit for 55 będzie bodźcem do rozwoju energii z OZE oraz budowy dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego energii elektrycznej i systemów wsparcia dla producentów tej energii. Obecna sytuacja prawna w Polsce powoduje znaczące utrudnienia i istotne opóźnienia w realizacji podejmowanych przez polskie przedsiębiorstwa projektów OZE, co skutkować może ich dłuższą ekspozycją na wysokie koszty energii elektrycznej. To z kolei znacząco utrudnia skuteczne konkutowanie (a więc także utrzymanie dotychczasowej pozycji rynkowej) nie tylko z wytwórcami z Azji, ale również z mającymi dostęp do tańszej energii elektrycznej przedsiębiorstwami z innych krajów Unii Europejskiej.

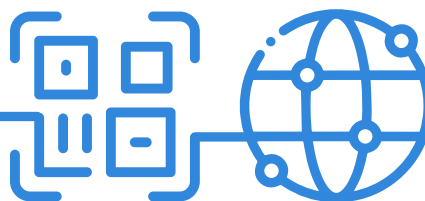
Dlatego właśnie dla zapewnienia konkurencyjności polskich firm prywatnych na rynku unijnym i międzynarodowym konieczny jest rozwój programów finansowania wspierających transformację energetyczną i technologiczną firm, ułatwienia dostępu do takich programów oraz szerokiej działalności informacyjnej na ich temat.

Musimy rozwijać działalność edukacyjno-informacyjną na temat wpływu działań pro-środowiskowych UE na biznes prywatny. Cenne byłoby stworzenie transparentnego systemu/portalu informacyjnego na temat obciążeń dla przedsiębiorstw. Apelujemy o promowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych, w tym w oparciu o OZE, oraz poprawę efektywności energetycznej.

Dorota Zawadzka-Stępniak

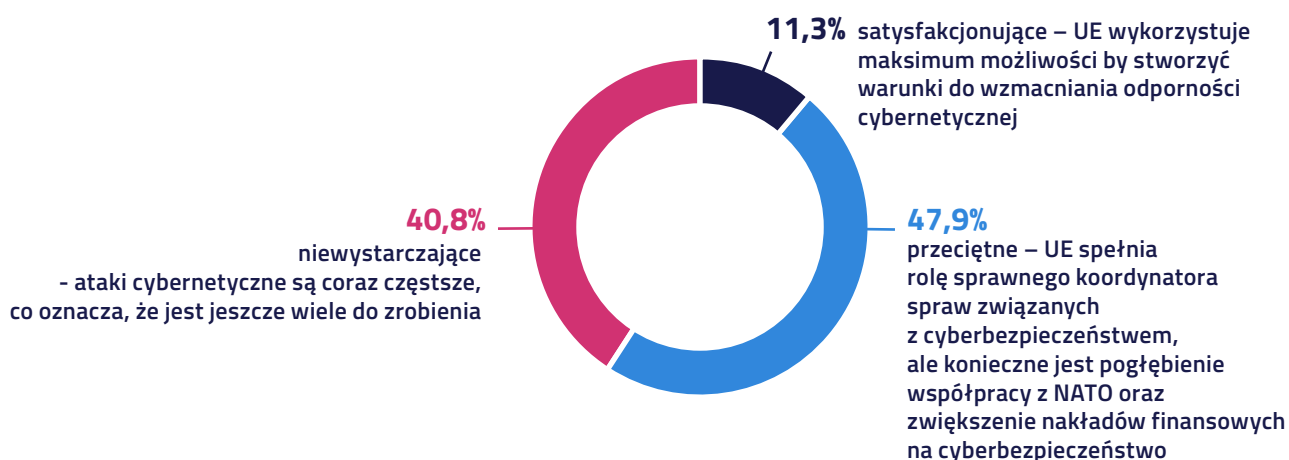
Dyrektorka Departamentu Energii i Zmian Klimatu

Tak dla jednolitego rynku danych, który będzie zwiększał potencjał europejskich firm

Unia Europejska w coraz większym stopniu angażuje się w kwestie cyberbezpieczeństwa. Tworzy m.in. podstawy funkcjonowania krajowych systemów cyberbezpieczeństwa, definiuje ramy certyfikacji produktów, usług i procesów ICT. Jak oceniasz zaangażowanie się UE w tym obszarze?

KOMENTARZ

Większość ankietowanych firm Konfederacji Lewiatan ocenia poziom zaangażowania Unii Europejskiej w kwestie cyberbezpieczeństwa jako przeciętny. Lewiatan zabiega o wzmocnienie wysiłków na rzecz podwyższenia poziomu cyberbezpieczeństwa, w tym odporności na cyberzagrożenia. KL popiera inicjatywę UE idącą w kierunku utworzenia sieci ośrodków monitorowania bezpieczeństwa obejmującej całą UE, czyli swoistej tarczy chroniącej państwa i organy UE przed zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa. Dzięki niej możliwe będzie zastosowanie mechanizmów wczesnego ostrzegania dotyczącego cyberincydentów, koordynacja odpowiedzi na duże incydenty o międzynarodowym oddziaływaniu oraz wymiana informacji o zagrożeniach pomiędzy państwami.

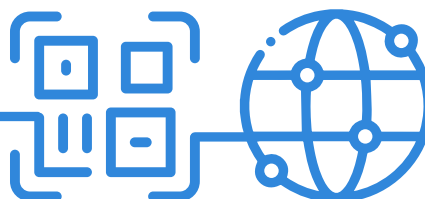
Zwiększenie liczby i skali ataków cybernetycznych w Europie skłania UE do rozszerzenia zakresu podmiotów, na których barkach spoczywać będą nowe obowiązki związane z bezpieczeństwem i zgłaszaniem incydentów z zakresu cyberbezpieczeństwa. Jest to kierunek aprobowany przez KL. Konieczne jest włączenie nowych sektorów gospodarki i administracji publicznej w krajowy system cyberbezpieczeństwa. Dzięki temu zyskamy większą spójność systemu, a przez to zdołamy skuteczniej reagować na zagrożenia. Należy przy tym z dużą ostrożnością podejść do kwestii ew. włączenia sektora telekomunikacyjnego w ramy nowych obowiązków, z uwagi na jego specyfikę.

Cyberbezpieczeństwo zdaniem firm zrzeszonych w KL jest niedoinwestowane. Dużą szansą na zmianę jest uruchomienie środków unijnych z Krajowego Planu Odbudowy, programu FERC (Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027) oraz skorzystanie z programu Horyzont Europa.

Aleksandra Musielak

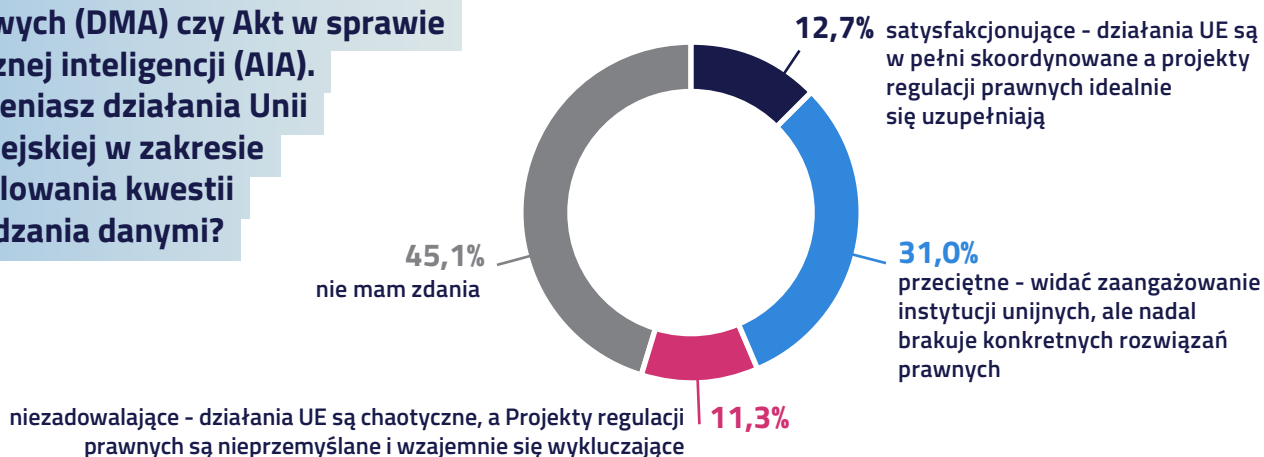
Ekspertka Departamentu Prawa Gospodarczego ds. Cyfrowych

Tak dla jednolitego rynku danych, który będzie zwiększał potencjał europejskich firm

Komisja Europejska opublikowała ostatnio projekty regulacji dotyczących zarządzania danymi - Rozporządzenie w sprawie zarządzania danymi (DGA), Akt o usługach cyfrowych (DSA), Akt o rynkach cyfrowych (DMA) czy Akt w sprawie sztucznej inteligencji (AIA). Jak oceniasz działania Unii Europejskiej w zakresie uregulowania kwestii zarządzania danymi?

KOMENTARZ

Firmy nie są w pełni zadowolone z działań podejmowanych przez Komisję Europejską w obszarze tworzenia regulacji dotyczących zarządzania danymi, ponieważ według nich – nie przekładają się one na satysfakcjonujące rozwiązania prawne. Jednak prawie połowa ankietowanych nie wyraziła swojej opinii na ten temat, co może świadczyć o zbyt małym zainteresowaniu przedsiębiorców obszarem, który ma bezpośrednie przełożenie na ich działalność biznesową – tym większe, im większa skala działalności.

Unia Europejska podjęła się niełatwego zadania stworzenia jednolitego rynku danych, w którym możliwy byłby międzysektorowy przepływ danych, z poszanowaniem ochrony prywatności i danych osobowych oraz prawa konkurencji, dostępu do danych i ich uczciwego wykorzystania. Waga tego projektu z pewnością wzrosła w obliczu walki z pandemią koronawirusa, kiedy stało się oczywiste jak kluczową rolę odgrywa transformacja cyfrowa. Konfederacja Lewiatan szczegółowo monitoruje legislację unijną dotyczącą zarządzania danymi. Rozumiemy i doceniamy znaczenie danych oraz potrzebę stworzenia klarownych zasad dostępu do danych i ich ponownego wykorzystywania. Zwracamy uwagę na konieczność łączenia europejskich danych w kluczowych sektorach przy wykorzystaniu wspólnych przestrzeni danych, przy jednoczesnym ciągłym inwestowaniu w infrastrukturę niezbędną do ich przechowywania i przetwarzania.

Dodatkowo, kluczową rolę zaczynają odgrywać dane nieosobowe w regulowanych przez prawo umowach w relacjach B2B (między przedsiębiorstwami) oraz w relacjach B2G (między przedsiębiorstwami i rządami). W tej kwestii, Konfederacja Lewiatan jest zdania, że należy zapewnić gwarancję zachowania proporcjonalności i zasadności wniosku podmiotu publicznego o dostęp do danych biznesowych.

W zakresie sztucznej inteligencji opowiadamy się za doprecyzowaniem przepisów dotyczących ujawniania danych, a także granic zakazu poszczególnych praktyk w zakresie sztucznej inteligencji. Przepisy nakazujące ujawnianie i udostępnianie danych oraz dokumentację wymagają doprecyzowania pod kątem relacji z tajemnicą przedsiębiorstwa.

Elżbieta Dziuba

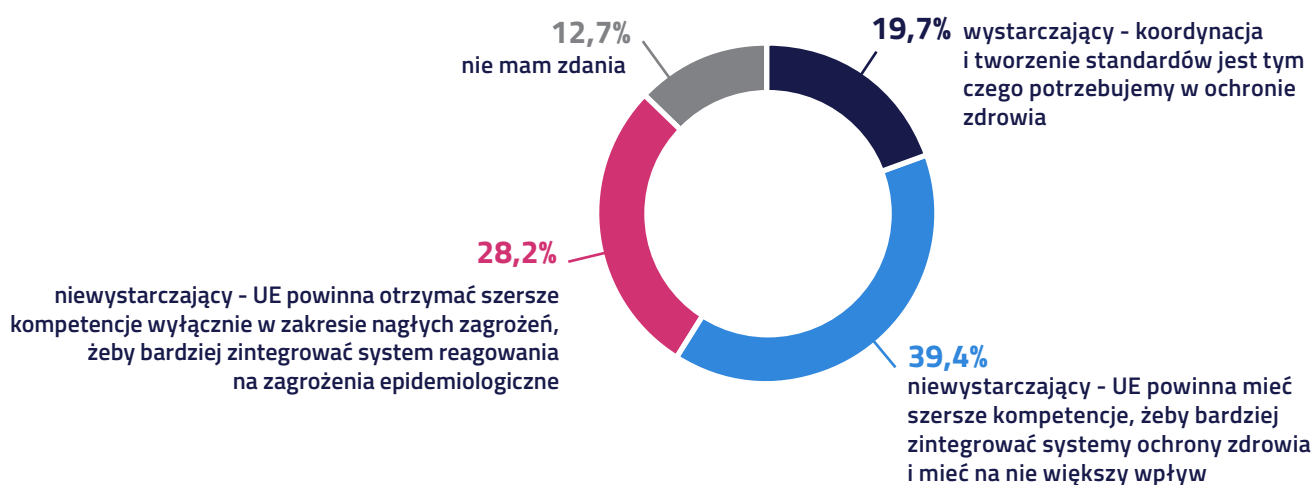
Ekspertka Departamentu Prawa Gospodarczego ds. Cyfrowych

Unia powinna odgrywać większą rolę w obszarze zdrowia publicznego

Kompetencje Unii Europejskiej w zakresie ochrony zdrowia są ograniczone. Unia uzupełnia polityki krajowe, głównie skupiając się na działaniach koordynujących i wprowadzających jednolite standardy. Czy w związku z tym uważasz, że poziom uprawnień UE w obszarze zdrowia jest:

KOMENTARZ

67,6 % ankieterów uważa, że poziom kompetencji UE w zakresie zdrowia publicznego jest niewystarczający. Ponad 2/3 przedsiębiorców, którzy wzięli udział w ankiecie, opowiada się za zwiększeniem roli UE w obszarze zdrowia publicznego.

Zdecydowana większość polskich przedsiębiorców z optymizmem patrzy na działania UE i oczekuje jej większej aktywności w delikatnej materii, jaką jest zdrowie publiczne. Może to być wynik trudności finansowych krajowego sektora ochrony zdrowia lub chęć ułatwienia prowadzenia transgranicznej działalności gospodarczej w obszarze medycznym. Ku silniejszej integracji skłania także świadomość, że najważniejsze obecnie wyzwania dla ochrony zdrowia mogą być łatwiejsze do pokonania wykorzystując synergię jaka wynika z integracji europejskiej w ochronie zdrowia. Chodzi tutaj np.: o problemy onkologiczne lub wykorzystywanie dużych zbiorów danych medycznych z całej UE w celu lepszej diagnostyki czy prowadzenia badań medycznych.

Unia powinna odgrywać większą rolę w obszarze zdrowia publicznego

Wyniki ankiety są spójne z działalnością UE, która dąży do utworzenia Europejskiej Unii Zdrowotnej. Jednym z głównych jej obszarów jest polityka lekowa, która jest reformowana w ramach Strategii Farmaceutycznej. Kryzys wywołany COVID-19 obnażył braki w działaniach UE w celu zapewnienia leków dla Europejczyków. Unijna Strategia Farmaceutyczna wskazuje, że odbudowa łańcuchów dostaw w UE jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa lekowego w państwach członkowskich. Jednym z rozwiązań może być rozbudowa potencjału państw członkowskich do produkcji API (aktywnych substancji farmaceutycznych). W Krajowych Planach Odbudowy poszczególne państwa członkowskie przygotowały fundusze na rzecz takiej inicjatywy. Rozwój produkcji w Unii Europejskiej z pewnością wzmocniłby jej strategiczną autonomię. **Jako Konfederacja Lewiatan wspieramy rozwiązania, których celem jest rozwój unijnego biznesu medycznego.** Wspieramy także integrację prawa dotyczącego działalności gospodarczej w obszarze farmaceutycznym np. w zakresie prowadzenia aptek. Polskie przepisy są restrykcyjne i znacząco ograniczają swobodę prowadzenia działalności gospodarczej. Kluczowe, naszym zdaniem, jest umożliwienie pacjentom dostępu do informacji o tym jakie usługi i leki mogą uzyskać w najbliższej okolicy. Tego typu regulacje obowiązują w większości krajów unijnych.

W wyniku doświadczeń pandemii COVID-19 i założeń Europejskiej Unii Zdrowotnej, Komisja Europejska powołała do życia Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA). Urząd w swoich działaniach skupia się na opracowywaniu, produkowaniu i nabywaniu medycznych środków przeciwdziałania na wypadek kryzysów zdrowotnych oraz w ich trakcie. HERA koordynuje także współpracę państw członkowskich z przemysłem.

Można stwierdzić, że oczekiwania polskich firm zaczynają się materializować w działaniach instytucji unijnych. Dążenia do Europejskiej Unii Zdrowotnej powodują stopniowe wzmacnianie integracji unijnej w obszarze zdrowia z korzyścią dla obywateli i europejskiego biznesu.

Kacper Olejniczak

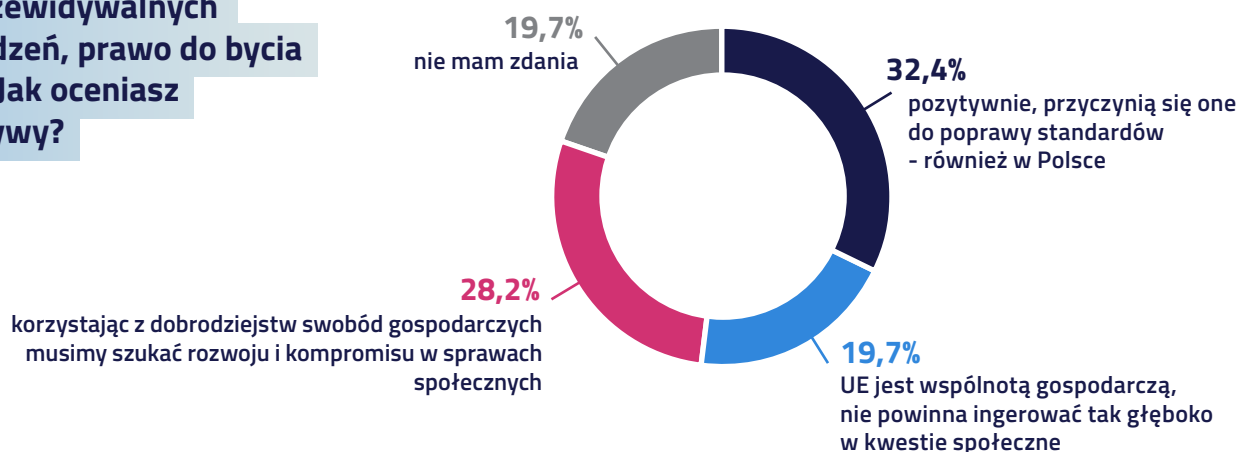
Ekspert Departamentu Prawa Gospodarczego ds. Branży Life Sciences

Wykwalifikowani pracownicy oraz wydłużenie wieku emerytalnego, to priorytety przedsiębiorców w tym obszarze

Unia Europejska przedstawiła szereg inicjatyw w zakresie spraw społecznych (m.in. plan działań na rzecz Europejskiego Filara Praw Socjalnych, projekt dyrektywy ws. minimalnej płacy, przewidywalnych wynagrodzeń, prawo do bycia off-line). Jak oceniasz te inicjatywy?

Proszę wskazać trzy najważniejsze wyzwania stojące obecnie przed UE w zakresie polityki społecznej

Wykwalifikowani pracownicy oraz wydłużenie wieku emerytalnego, to priorytety przedsiębiorców w tym obszarze

KOMENTARZ

Ankietowani w większości potrafili wskazać przynajmniej jedną inicjatywę, która jest podejmowana na poziomie UE. Największą rozpoznawalnością cechują się inicjatywy o charakterze społecznym, a zatem przede wszystkim Europejski Filar Praw Socjalnych oraz dyrektywa o płacy minimalnej i inicjatywy dotyczące prawa do bycia off-line. Wśród innych inicjatyw, ankietowani wymieniali również Krajowy Plan Odbudowy, wspólny zakup szczepionek (ankieta była przeprowadzona w czerwcu) czy Europejski Zielony Ład. Pojawiały się także pojedyncze odpowiedzi wskazujące na zainteresowanie działaniami na poziomie UE, które mają wymiar branżowy (wspólne przepisy rynku spożywczego, unormowanie rozliczeń międzyoperatorских w zakresie jednolitej stawki).

Ocena wpływu inicjatyw w zakresie spraw społecznych na poziomie Unii Europejskiej podzieliła respondentów (m.in. plan działań na rzecz Europejskiego Filara Praw Socjalnych, projekt dyrektywy ws. płacy minimalnej, przewidywalnych wynagrodzeń, prawo do bycia off-line). Pozytywną ocenę przedstawiło 32,4% ankietowanych. W ich ocenie przyczynią się one do poprawy standardów, również w naszym kraju. Jednocześnie 28,2% respondentów wskazało na konieczność poszukiwania kompromisu pomiędzy swobodą gospodarczą a koniecznością uwzględnienia kwestii społecznych. Można to wiązać z obawami odnośnie nieproporcjonalnego zwiększenia obciążeń po stronie przedsiębiorców. Zdaniem co piątej osoby, UE nie powinna tak mocno ingerować w prawa socjalne obowiązujące w krajach członkowskich, pozostawiając te kwestie legislacji krajowej. Widoczny rozkład odpowiedzi pokazuje różnicowanie postrzegania roli UE w kwestiach związanych z prawami socjalnymi.

Jednym z największych wyzwań dla przedsiębiorców jest dostęp do pracowników o adekwatnych do potrzeby rynku pracy kompetencjach. Pracodawcy oczekują działań skutkujących zwiększeniem liczby pracujących w krajach UE i lepszego dostosowania kompetencji pracowniczych. Co ciekawe, częściej jako źródło zwiększające zasoby pracy są wskazywane osoby, które obecnie, z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego, rezygnują z aktywności zawodowej, czy osoby biernie zawodowo niż osoby bezrobotne. Wynika to z faktu, iż w Polsce, mimo pandemii Covid – 19, sytuacja na rynku pracy cechuje się niskim, a w niektórych regionach bardzo niskim bezrobociem, co niewątpliwie wpłynęło na doświadczenia ankietowanych w pozyskiwaniu pracowników z grona osób oficjalnie zarejestrowanych, jako bezrobotne. Warto zwrócić na to uwagę w kontekście kwalifikacji zawodowych – osoby, które uzyskują uprawnienia emerytalne częściej posiadają aktualne lub w miarę aktualne umiejętności adekwatne do wykonywanych zadań zawodowych, w przypadku zatrudnienia osoby z grona osób bezrobotnych (szczególnie jeśli okres pozostawania bez pracy był dłuższy niż 12 miesięcy) konieczne jest jej przeszkolenie oraz wsparcie w zakresie wejścia w środowisko pracy.

Wśród wyzwań na poziomie UE nie znalazło się wyzwanie polegające na objęciu większej liczby pracowników postanowieniami układów zbiorowych. Wydaje się, że brak poparcia dla tego typu działań wiąże się z dużymi obawami polskich pracodawców przed wzrostem oczekiwań pracowników i ograniczeniem na poziomie zakładu możliwości prowadzenia elastycznej polityki kadrowo-płacowej.

Monika Fedorczuk

Ekspertka Departamentu Pracy

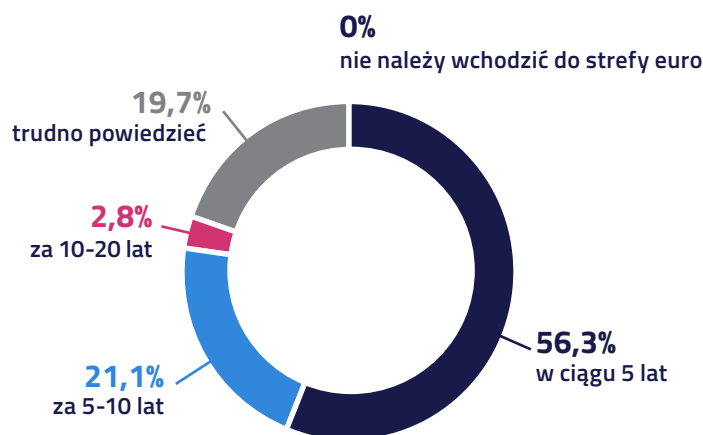

WEJŚCIE DO STREFY EURO

Jednoznaczne „tak” dla wejścia przez Polskę do strefy euro

Kiedy Polska najwcześniej powinna wejść do strefy euro?

KOMENTARZ

Temat wejścia Polski do strefy euro wzbudza od kilku lat skrajne emocje wśród polityków i ekonomistów. Trzeba jednak pamiętać, że podejmując decyzję o przystąpieniu do Unii podjęliśmy pewne zobowiązania, które w końcu staną się faktem. Tę świadomość nieuchronności procesu mają wszystkie firmy, związki branżowe i regionalne, które wzięły udział w ankiecie.

Odsuwanie całego procesu w czasie spowodowało, że Polacy przestali się interesować tym tematem. Nie bez znaczenia jest również fakt, że dla obecnego rządu temat wejścia do strefy euro nie zajmuje wysokiej pozycji w agendzie politycznej. Dodatkowo jako naród mamy niski poziom świadomości o tym, co przyniesie wprowadzenie wspólnej waluty w Polsce. Bazujemy bardzo często na skrajnych opiniach i związanych z tym emocjach pojawiających się w mediach. Te czynniki spowodowały, że **pracodawcy nie wierzą we wcześniejsze wejście do unii walutowej niż w perspektywie najbliższych 5 lat.**

Tymczasem, Komisja Europejska w czerwcu 2020 r. oceniła, że Polska spełnia kryterium konwergencji długoterminowych stóp procentowych oraz kryterium dotyczące finansów publicznych, czyli dwa z czterech elementów decydujących o możliwości przyjęcia wspólnej waluty.

Czas pandemii wyraźnie pokazał, że nasza gospodarka jest w stanie poradzić sobie z nagłymi szokami makroekonomicznymi. Takim szokiem niewątpliwie byłaby zmiana obowiązującej w Polsce waluty. **Zakładając jednak, że proces ten byłby przygotowany i rozłożony w czasie, może się okazać, że gospodarczo zyskamy znacznie więcej niż stracimy.**

Odpowiednie przygotowanie takiego procesu pozwoli także rozłożyć w czasie jednorazowy koszt zmiany waluty w obiegu. Na naszą korzyść działa struktura polskiej gospodarki, z przeważającym sektorem przemysłowym. Jak pokazuje literatura przedmiotu i doświadczenia innych państw, w których obowiązuje już euro, to ten sektor jest odporniejszy na zmianę środka płatniczego. Przedsiębiorstwa, w perspektywie krótkookresowej, skorzystają na zmianie, choćby poprzez zniwelowanie ryzyka kursowego, czy zmniejszenie kosztów transakcyjnych. Oczywiście jest to zależne od indywidualnych charakterystyk przedsiębiorcy. **W perspektywie długookresowej nasze przedsiębiorstwa mogą stać się bardziej konkurencyjne na arenie międzynarodowej oraz powinien wzrosnąć poziom zaufania zagranicznych inwestorów do Polski.**

Mariusz Zielonka

Ekspert Ekonomiczny

UE musi walczyć z protekcjonizmem państw członkowskich

Co jest największą barierą na jednolitym rynku UE? Który obszar wymaga większego zaangażowania ze strony UE?

Wybór, więcej możliwości, odpowiedziano 71x, brak odpowiedzi 0x

KOMENTARZ

Z wyników przeprowadzonego badania wynika, że sen z powiek polskim przedsiębiorcom funkcjonującym na jednolitym rynku spędzają przede wszystkim – **narastający na przestrzeni ostatnich lat protekcjonizm państw członkowskich oraz bariery biurokratyczne uniemożliwiające wzajemne uznawanie standardów**. Konfederacja Lewiatan, wspólnie z BusinessEurope, od lat apelują w swoich licznych stanowiskach do instytucji UE i państw członkowskich o znoszenie barier i dalsze pogłębianie jednolitego rynku, który jest kamieniem węgielnym integracji europejskiej.

Z tego powodu bardzo cieszy fakt, że unijne instytucje są coraz bardziej świadome występujących w tym obszarze wyzwań, o czym świadczą zapowiedzi dot. dalszego pogłębiania jednolitego rynku i likwidowania istniejących barier sformułowane w **Strategii Przemysłowej UE, Sprawozdaniu ws. Barier na Jednolitym Rynku, Raporcie Grupy Zadaniowej ds. Egzekwowania Przepisów dot. Jednolitego Rynku (skrót z ang. SMET)**, czy też zapowiadanej jeszcze na ten rok **Strategii Standaryzacji dot. towarów i usług**. Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen w trakcie swojego corocznego orędzia o Stanie UE (14 września br.) przypomniała, że w przyszłym roku będziemy obchodzić 30-stą rocznicę istnienia jednolitego rynku UE.

UE musi walczyć z protekcjonizmem państw członkowskich

Tymczasem wbrew szumnym zapowiedziom Komisji, wiele nowych rozwiązań legislacyjnych na poziomie UE nie jest zgodnych z logiką jednolitego rynku i raczej doprowadza do jego fragmentacji, wraz z inicjatywami na poziomie krajowym, które wykraczają poza zharmonizowany zbiór przepisów mających zastosowanie do całego jednolitego rynku. Przykładowo, niedawno zaproponowane rozporządzenie ws. ogólnego bezpieczeństwa produktów ma umożliwić produktom, które nie są objęte normą europejską, uzyskanie „domniemania bezpieczeństwa”, pod warunkiem spełnienia krajowych standardów ustanowionych przez dane państwo członkowskie. Problem polega na tym, że przepis ten może być interpretowany jako sprzeczny z zasadą wzajemnego uznawania, która jest jednym z fundamentów swobodnego przepływu towarów w UE.

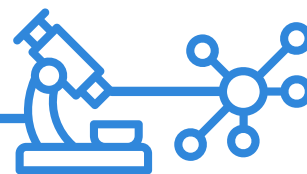
W związku z powyższym nie dość, że dotychczasowy postęp w znoszeniu barier biurokratycznych pomiędzy państwami UE jest prawie żaden, to jeszcze nowe pomysły instytucji UE na harmonizację np. zapowiadana Strategia Standaryzacji wcale nie muszą okazać się korzystne dla przedsiębiorców. Bardzo dobrym tego przykładem jest wprowadzony w lipcu 2020 r. Pakiet Mobilności I, który jest europejską regulacją harmonizującą przepisy dot. świadczenia usług transportowych o charakterze protekcjonistycznym, ponieważ zabezpiecza rynki tzw. starej UE przed swobodną konkurencją firm transportowych z państw UE z regionu Europy Środkowej i Wschodniej, w tym z Polski.

W najbliższym czasie należy spodziewać się ze strony instytucji UE propozycji usuwania niektórych barier biurokratycznych, przy jednoczesnym proponowaniu nowych regulacji, których intencją ma być pogłębianie jednolitego rynku, ale w rzeczywistości mogą one doprowadzić do jego dalszej fragmentacji. Biorąc pod uwagę rosnące tendencje protekcjonistyczne w wielu państwach członkowskich należy mieć również poważne obawy co do tego, czy propozycje instytucji UE zmierzające do usuwania barier biurokratycznych rzeczywiście będą mogły wejść w życie.

Adam Dorywalski

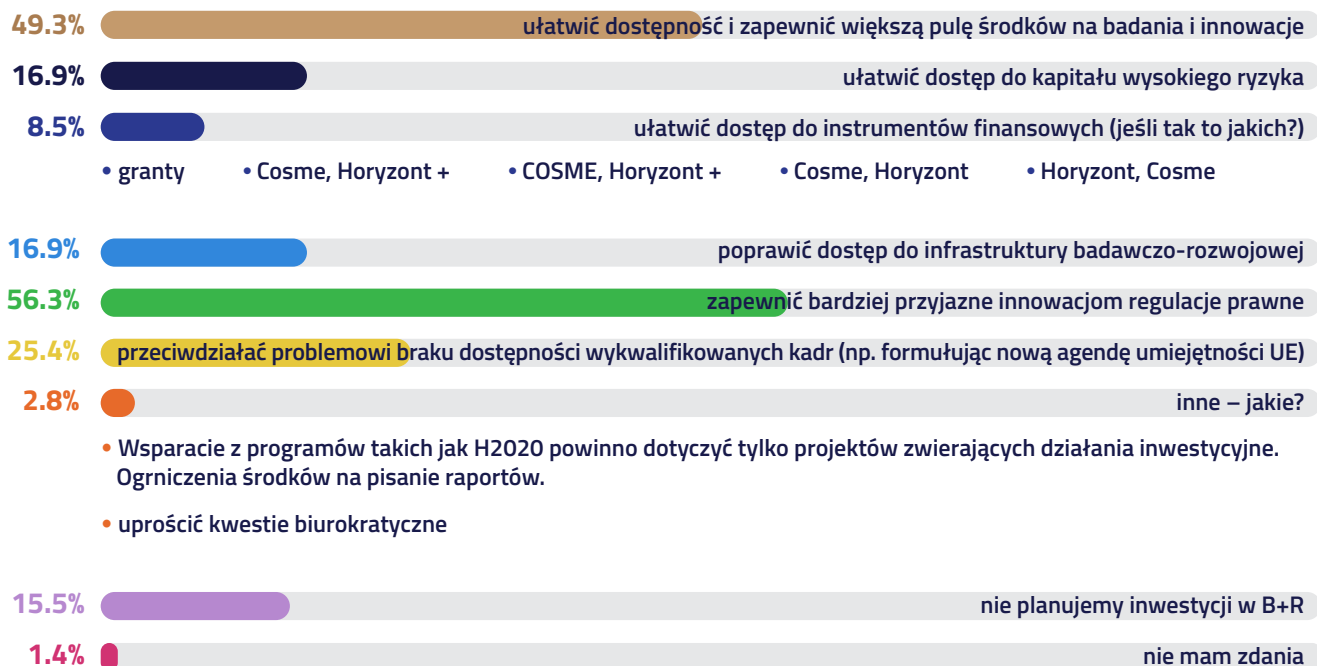
Ekspert ds. UE Biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli

Potrzebny łatwiejszy dostęp do środków na B+R+i

Jakie działania powinna podjąć UE aby zachęcić Państwa firmę do inwestycji w badania i innowacje?

KOMENTARZ

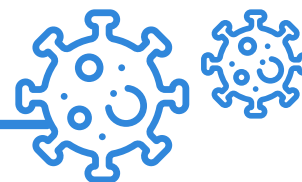
Z wyników przeprowadzonej ankiety wyraźnie wynika, że przede wszystkim **stworzenie bardziej przyjaznych innowacjom regulacji prawnych oraz ułatwienie dostępności i zapewnienie większej puli środków na badania i innowacje mogłoby skłonić polskich przedsiębiorców do większych niż dotychczas inwestycji w tym obszarze**. Konfederacja Lewiatan na forum UE, wielokrotnie zabiegała nie tylko o zwiększenie puli środków, ale także o ułatwienie procedur związanych z otrzymywaniem finansowania na badania i innowacje w UE. Polskie podmioty pozyskały zaledwie 1,2 proc. całego budżetu dostępnego w Horyzoncie 2020. Jest to zdecydowanie poniżej potencjału polskiej gospodarki i polskich firm.

Nasze działania okazały się skuteczne, ponieważ wydatki na badania i innowacje, walkę ze zmianami klimatycznymi, digitalizację, czy też gospodarkę o obiegu zamkniętym są priorytetem dla obecnego budżetu UE na lata 2021-2027. Razem z Funduszem Odbudowy po pandemii jest on wart rekordowe 1,8 biliona euro. **Kluczowy w tym kontekście jest program ramowy Horyzont Europa (następca Horyzontu 2020) z budżetem o wysokości 95,5 mld euro. Jest to najważniejszy unijny program finansujący badania naukowe i innowacje w latach 2021-2027.** Co równie istotne, pojęcie innowacji w ramach programu ramowego Horyzont Europa jest zdefiniowane bardzo szeroko, dzięki czemu naukowcy i przedsiębiorcy nie są ograniczeni sztywnymi kryteriami i mogą wypróbować różne rozwiązania.

Adam Dorywalski

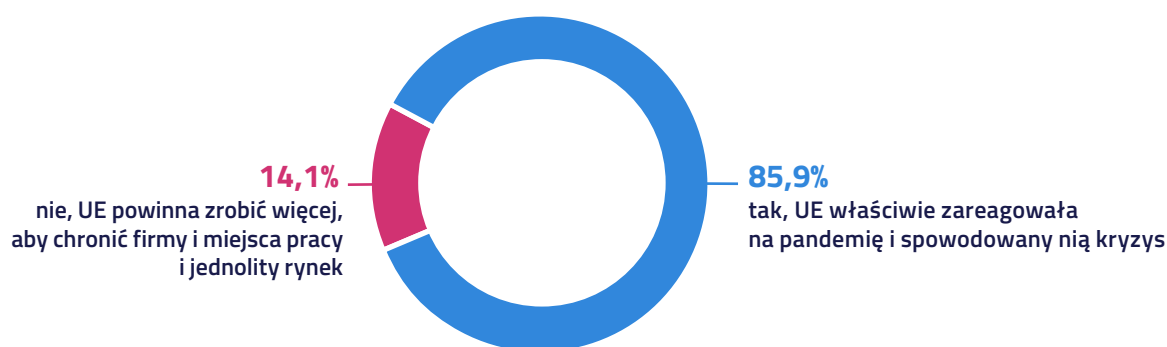
Ekspert ds. UE Biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli

Unia właściwie zareagowała na kryzys spowodowany pandemią

Czy działania Unii Europejskiej w reakcji na pandemię COVID-19, których celem była ochrona firm, miejsc pracy i jednolitego rynku UE były wystarczające, czy niewystarczające? Przykłady działań podjętych przez UE: zaproponowanie dodatkowego budżetu dla odbudowy Europy po pandemii (Plan Odbudowy), wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia firm i pracowników (np. SURE).

KOMENTARZ

Prawie 90 proc. badanych jest zadowolonych z reakcji Komisji Europejskiej na pandemię COVID-19 i spowodowany przez nią kryzys. Jedynie 14 proc. respondentów uważa, że reakcja Unii była niewystarczająca i że należało podjąć bardziej zdecydowane działania, aby chronić europejskie firmy, miejsca pracy oraz jednolity rynek.

Dla przypomnienia, głównym narzędziem w walce ze skutkami pandemii jest Fundusz Odbudowy (Next Generation EU) o wartości 750 mld euro. Komisja Europejska zaproponowała ponadto szereg programów, które miały na celu natychmiastowe wsparcie unijnej gospodarki, m. in. instrument SURE o wartości do 100 miliardów euro pożyczek z przeznaczeniem na ochronę miejsc pracy i osób zatrudnionych. Ponadto, nie można zapominać o Wieloletnich Ramach Finansowych (WRF) na lata 2021-2027 w wysokości 1 074, 3 mld euro.

Polsce, w ramach Funduszu Odbudowy i WRF, ma przypaść ok. 136,4 mld euro dotacji i ok. 34,2 mld euro pożyczek. Dodatkowo, Polska otrzymała już 8,2 mld euro z przysługującej jej 11,2 mld euro puli pożyczek w ramach instrumentu SURE.

Wyjście UE z obecnego kryzysu wymaga zdecydowanych działań na rzecz odbudowy europejskiej gospodarki, inwestowanie w przyszły potencjał wzrostu, w tym skuteczne przeprowadzenie transformacji cyfrowej i zielonej, przy zwiększaniu konkurencyjności gospodarki UE. **Dlatego liczymy, że uda się jak najszybciej wdrożyć unijny instrument Next Generation EU** w taki sposób, aby przeprowadzić reformy na rzecz rzeczywistej modernizacji europejskich gospodarek, ze szczególnym uwzględnieniem zielonej i cyfrowej transformacji. **Konieczna jest także ochrona i dalsze pogłębianie jednolitego rynku unijnego**, który najbardziej ucierpiał podczas pandemii. **Potrzebujemy mądrej polityki przemysłowej i gospodarczej, aby Europa była postrzegana, jako najlepsze miejsce do prowadzenia biznesu.**

Kinga Grafa

Dyrektorka Biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli, Stała Przedstawicielka przy BusinessEurope

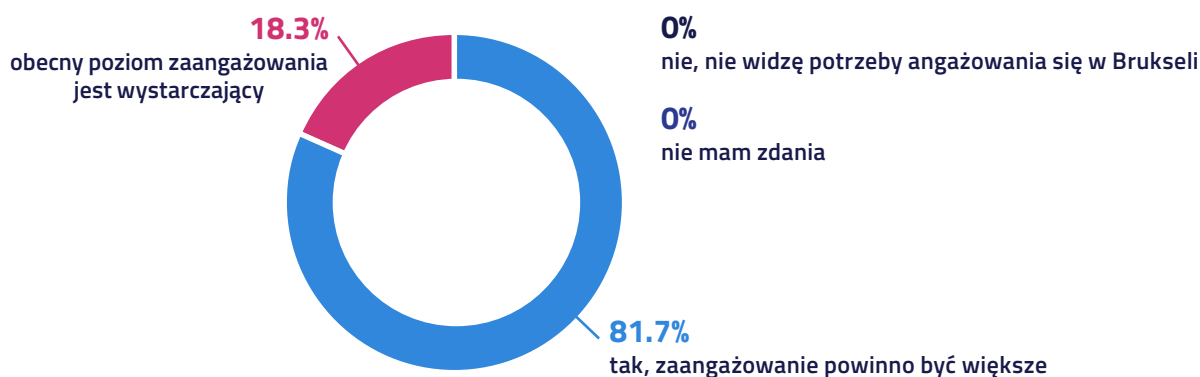

POLSKI LOBBYING W BRUKSELI

Zdecydowane poparcie firm na rzecz zwiększenia aktywności w stolicy UE

W związku z tym, że ponad 70% legislacji obowiązującej w Polsce dot. działalności firm decyduje się na poziomie UE, czy dostrzega Pani/Pan, potrzebę większego zaangażowania firmy/związku branżowego w działania lobbingsowe/advocacy/PR w Brukseli?

KOMENTARZ

Aż 82 proc. badanych opowiedziało się za potrzebą zwiększenia zaangażowania firmy bądź związku branżowego w działania lobbingsowe, rzecznictwo oraz szerszej rozumianą obecność w Brukseli. Jedynie 18 proc. wskazało, że obecny poziom aktywności jest wystarczający. **Nie było ani jednej odpowiedzi, która podważałaby celowość zabiegania o interesy firm na poziomie unijnym.**

Bardzo cieszy tak duże poparcie dla wzmocnienia głosu polskiego biznesu w stolicy UE. W tym kontekście warto przytoczyć analizę danych unijnego rejestru przejrzystości (ang. „transparency register”) przeprowadzonej przez portal „Politico”, z której wynika, że w 2016 r. lobbyści w Brukseli wydali na swoją działalność w sumie 1,7 mld euro, przy czym tylko 5% tej kwoty pochodzi od krajów, które dołączyły do Unii po 2004r. Więcej od Polski wydają o wiele mniejsze państwa jak Austria, Dania, czy Portugalia. Ma to znaczenie o tyle, że ilość przeznaczanych środków chociażby na organizację konferencji i wizyt studyjnych w Brukseli, przekłada się na tzw. „widoczność” i uwzględnienie punktu widzenia interesariusza w unijnym procesie decyzyjnym. **Tymczasem aż 70% legislacji obowiązującej w Polsce, która dotyczy funkcjonowania firm decyduje się na poziomie UE.**

Każdy interesariusz, który chce spotykać się z przedstawicielami instytucji UE, musi być albo osobiście, albo poprzez reprezentowaną przez siebie organizację wpisany do unijnego rejestru przejrzystości. W przeciwnym wypadku urzędnicy Komisji Europejskiej mogą odmówić spotkania, a komisarze oraz członkowie ich gabinetów politycznych obowiązuje zakaz spotykania się z osobami, które nie figurują w rejestrze.

W Polsce działalność lobbingsowa w procesie stanowienia prawa wciąż kojarzy się pejoratywnie. Dlatego warto przypomnieć, że **lobbing jest działalnością legalną, regulowaną na mocy ustawy z 2005r., a prowadzony na warunkach określonych w ustawie, przyczynia się do demokratyzacji procesu stanowienia prawa**, zapewniając różnym grupom interesu, takim jak organizacje pracodawców, związki zawodowe, organizacje konsumenckie możliwość prezentowania i obrony swoich stanowisk. Ponadto, **lobbing w Brukseli, który zmierza do poprawy jakości prawa stanowionego na poziomie unijnym, można określić jako działanie proeuropejskie.**

Kinga Grafa

Dyrektorka Biura Konfederacji Lewiatan w Brukseli, Stała Przedstawicielka przy BusinessEurope

